



# ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 111, Έκδοση Νοέμβριος 2024

## Εκ της σύνταξης

### Αποτυπώσεις της κυπριακής ταυτότητας στον Τύπο τις τελευταίες δύο δεκαετίες: Ένας οδηγός οικοδόμησης της ειρήνης

Το ερευνητικό έργο με τίτλο **Media Portrayals of the Cypriot Identity in the Last Two Decades: A Peace-Building Guide** αποτελεί μια εμπειριστατωμένη έρευνα που επιχειρεί να αναλύσει τον ρόλο των μέσων ενημέρωσης στη διαμόρφωση των ταυτοτήτων των δύο κύριων κοινοτήτων της Κύπρου, της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής, και να διερευνήσει την επιρροή τους στην επίλυση ή τη διαιώνιση της σύγκρουσης στο νησί. Στόχος της είναι να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο τα μέσα ενημέρωσης επηρεάζουν τη δημόσια αντίληψη γύρω από το ζήτημα της κυπριακής ταυτότητας και τις προοπτικές ειρήνης στο νησί. Το ερευνητικό έργο το οποίο έλαβε χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Προγράμματος Βοήθειας για την τουρκοκυπριακή κοινότητα υλοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Ερευνών Προμηθέας σε συνεργασία με το τουρκοκυπριακό Memory and Narrative Centre.

#### Περιεχόμενα

- **ΑΦΙΕΡΩΜΑ:**  
Ερευνητικό πρόγραμμα “Media Portrayals of the Cypriot Identity in the Last Two Decades: A Peace-Building Guide”
- Κρίσιμη αποτυχία στην προστασία της βιοποικιλότητας - Απαιτείται άμεση δράση για την απόδοση ευθυνών στους μεγάλους ρυπαντές
- Το Κοινοβούλιο καταργεί τη συνθήκη του Ενεργειακού Χάρτη που βλάπτει το κλίμα

συντακτική  
επιτροπή  
Σωτηρούλα Γιασεμή  
Χρυσόστομος  
Πασιαρδής  
Μενέλαος Μενελάου  
Κωστάκης Κωνσταντίνου

Ινστιτούτο Ερευνών  
ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ  
Ανδρέα Παπακώστα  
1, 1037 Καϊμακλί,  
Λευκωσία, Κύπρος  
τηλ. 22432111  
φαξ.22432112

[www.inep.org.cy](http://www.inep.org.cy) /  
[info@inep.org.cy](mailto:info@inep.org.cy)



Το έργο αξιοποιεί ποικίλες μεθόδους, όπως ανάλυση λόγου, συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης και έρευνα κοινού, για να εξετάσει τον αντίκτυπο των μέσων ενημέρωσης στις κοινωνικές αντιλήψεις και τα κυρίαρχα αφηγήματα που καθορίζουν τη συλλογική μνήμη και ταυτότητα της κάθε κοινότητας.

Οι ερευνητικοί στόχοι (ΕΣ) τους οποίους αντιμετώπισε συγκεκριμένα η έρευνα ήταν οι εξής:

ΕΣ1: Να αναλύσει τον λόγο (discourse) των μέσων ενημέρωσης σε ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές εφημερίδες από το 2003 έως το 2023, εστιάζοντας στο πως αυτές τα αφηγήματα έχουν κατασκευάσει λεκτικά το κυπριακό πρόβλημα.

ΕΣ2: Να εξετάσει τον ρόλο των γεγονότων των μέσων ενημέρωσης στην κατασκευή κυπριακών ταυτοτήτων. Τα γεγονότα των μέσων ενημέρωσης, όπως οι επέτειοι, οι ειρηνευτικές συνομιλίες και οι πολιτικές εξελίξεις, αποτελούν παραδείγματα όπου οι

συλλογικές ταυτότητες επιβεβαιώνονται ή αμφισβητούνται.

ΕΣ3: Να αξιολογήσει πως οι διαδικασίες παραγωγής και λήψης των μέσων ενημέρωσης επηρεάζουν το κυπριακό πρόβλημα. Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι δημοσιογράφοι δημιουργούν περιεχόμενο, τον τρόπο με τον οποίο οι πολιτικές σύνταξης και οι σχέσεις στις αίθουσες ειδήσεων επηρεάζουν την κάλυψη των γεγονότων και πως το κοινό ερμηνεύει τα μηνύματα των μέσων ενημέρωσης.

ΕΣ4: Να διερευνήσει τις δυνατότητες των μέσων ενημέρωσης ως εργαλείου για την οικοδόμηση της ειρήνης. Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση του εάν και πως τα μέσα ενημέρωσης στην Κύπρο έχουν την ικανότητα να προωθήσουν τη συμφιλίωση και την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Το χρονικό πλαίσιο της έρευνας καλύπτει την περίοδο από το 2003 έως το 2023, μια





εποχή γεμάτη πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις γύρω από το Κυπριακό ζήτημα, που περιλαμβάνει σημαντικά γεγονότα, όπως το δημοψήφισμα με το Σχέδιο Ανάν το 2004, οι πολιτικές διαπραγματεύσεις και η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέσα σε αυτές τις δύο δεκαετίες, τα μέσα ενημέρωσης έπαιξαν καίριο ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης σχετικά με την έννοια της κυπριακής ταυτότητας και τις προοπτικές ειρήνης.

Εστιάζοντας στην ανάλυση λόγου, ομάδες εστίασης με δημοσιογράφους και πολίτες καθώς και την έρευνα μέσω ερωτηματολογίων, το ερευνητικό έργο επιδίωξε να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο τα μέσα ενημέρωσης επιδρούν στις ατομικές και συλλογικές ταυτότητες και διαμορφώνουν αφηγήματα που σχετίζονται με το Κυπριακό πρόβλημα, συχνά ενισχύοντας διχαστικά στερεότυπα. Η ανάλυση του λόγου των ελληνοκυπριακών και τουρκοκυπριακών εφημερίδων, η οποία επικεντρώνεται στην περίοδο από το 2003 έως το 2023, αποκάλυψε τη συνεχή παρουσία διχαστικών αφηγημάτων που ενισχύουν την αίσθηση του θύματος και την αμοιβαία εχθρότητα και δυσπιστία, καθιστώντας την ειρηνική συνύπαρξη ακόμα πιο δύσκολη.

Μέσα από τα ευρήματα αναδεικνύεται πως και οι δύο κοινότητες στηρίζονται σε αντικρουόμενα αφηγήματα: Στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, τα μέσα ενημέρωσης υπογραμμίζουν τα τραύματα της τουρκικής εισβολής του 1974 και το ζήτημα της κατοχής, προσπαθώντας να διατηρήσουν ζωντανή τη μνήμη της απώλειας των περιουσιών και του εκτοπισμού των Ελληνοκυπρίων. Η ελληνοκυπριακή κοινότητα παρουσιάζει τους Τουρκοκύπριους ως φορείς της τουρκικής κατοχής, ενώ τα τουρκοκυπριακά μέσα ενημέρωσης τονίζουν το αφήγημα της «απελευθέρωσης», παρουσιάζοντας την Τουρκική επέμβαση ως πράξη προστασίας από την ελληνοκυπριακή κυριαρχία. Αυτά τα ανταγωνιστικά αφηγήματα παγιώνουν και διαιωνίζουν την ένταση και τη δυσπιστία ανάμεσα στις δύο πλευρές, καθώς παρουσιάζουν την άλλη κοινότητα ως τη βασική απειλή για τη σταθερότητα και την ασφάλεια του νησιού.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στα ιστορικά γεγονότα που διαδραμάτισαν ρόλο στη διαμόρφωση των ταυτοτήτων των δύο κοινοτήτων, όπως το πραξικόπημα του 1974 και η τουρκική εισβολή, και στον τρόπο που αυτά παρουσιάζονται από τα μέσα ενημέρωσης. Η ερμηνεία αυτών των γεγονότων, που είναι





διατηρούν την αρνητική εικόνα των Τουρκοκυπρίων, ενώ οι τουρκοκύπριοι δημοσιογράφοι μιλούν για τις πιέσεις που δέχονται από την τουρκική κυβέρνηση, η οποία επιδιώκει να καθορίζει το αφήγημα της «απελευθέρωσης». Οι δημοσιογράφοι αναγνώρισαν ότι ενώ τα μέσα ενημέρωσης έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ως γέφυρα για τη συμφιλίωση, η πολιτική και οικονομική πίεση περιορίζει τη δυνατότητά τους να παρουσιάσουν το θέμα της Κύπρου με αμεροληψία και αντικειμενικότητα. Επίσης, η εντυπωσιοθηρική κάλυψη γεγονότων, όπως οι πολιτικές διαπραγματεύσεις και οι επέτειοι, εδραιώνει την ένταση, δίνοντας έμφαση στη διχαστική ρητορική.

Αξιοσημείωτο είναι το ότι τόσο οι δημοσιογράφοι όσο και οι πολίτες εξέφρασαν την επιθυμία για ειρηνευτική δημοσιογραφία που θα προάγει τη διακοινοτική συνεργασία και τον αμοιβαίο σεβασμό. Αν και τα μέσα ενημέρωσης τείνουν να

παρουσιάζουν κάθε πλευρά ως το θύμα της επιθετικότητας της άλλης, υπάρχουν παραδείγματα πολιτιστικών και κοινωνικών εκδηλώσεων που παρουσιάζονται με πιο θετικό πρίσμα, προωθώντας έτσι το κοινό έδαφος. Κοινά καλλιτεχνικά έργα, αθλητικές δραστηριότητες και άλλες κοινωνικές πρωτοβουλίες εμφανίζονται, αν και σπάνια, ως ευκαιρίες για ειρηνική συνύπαρξη και κοινή κυπριακή ταυτότητα, παρέχοντας μια ενδεικτική λύση για το πως τα μέσα θα μπορούσαν να προάγουν τη συμφιλίωση και την αμοιβαία κατανόηση.

Επιπρόσθετα, η έκθεση βασίζεται σε στοιχεία από ερωτηματολόγια που υποβλήθηκαν σε πολίτες και των δύο κοινοτήτων, και αποκαλύπτουν πως οι περισσότεροι πολίτες διατηρούν δυσπιστία προς τα μέσα ενημέρωσης και

γ ε μ ά τ η  
από έντονα συναισθήματα και φορτισμένο λόγο, επηρεάζει καθοριστικά την αντίληψη των πολιτών. Οι δύο κοινότητες διαμορφώνουν μια συλλογική μνήμη που επιμένει να αναδεικνύει τις πληγές του παρελθόντος, κάτι που κάνει δύσκολη την ανάπτυξη μιας ενιαίας κυπριακής ταυτότητας που να μην εξαρτάται από εθνοτικά χαρακτηριστικά και προκαταλήψεις.

Αναλυτικά, η έκθεση περιλαμβάνει ομάδες εστίασης με δημοσιογράφους και από τις δύο κοινότητες, οι οποίοι περιγράφουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να προσεγγίσουν το Κυπριακό με αμεροληψία και αντικειμενικότητα. Οι ελληνοκύπριοι δημοσιογράφοι παραδέχονται πως συχνά αντιμετωπίζουν πολιτικές πιέσεις από την πλευρά των εθνικών συμφερόντων που τους ωθούν να

θεωρούν ότι προάγουν διχαστικά στερεότυπα. Πολλοί πολίτες από την ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή κοινότητα εξέφρασαν την πεποίθηση ότι η εικόνα που παρουσιάζουν τα μέσα ενημέρωσης για την άλλη πλευρά συχνά δε συνάδει με τις προσωπικές τους εμπειρίες στις διακοινοτικές επαφές τους. Παρά τα στερεότυπα που επικρατούν, οι πολίτες που είχαν προσωπικές αλληλεπιδράσεις με μέλη της άλλης κοινότητας συχνά ανέφεραν θετικές εμπειρίες και εκφράζουν ελπίδα για ειρηνική συνύπαρξη, γεγονός που υποδεικνύει πως τα μέσα ενημέρωσης μπορεί να παίζουν καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία προκαταλήψεων.

Αυτή η μελέτη διερεύνησε τον ρόλο των μέσων ενημέρωσης στη διαμόρφωση της κυπριακής ταυτότητας τις τελευταίες δύο δεκαετίες, με ιδιαίτερη έμφαση στην απεικόνιση ιστορικών και σύγχρονων γεγονότων των μέσων ενημέρωσης. Με βάση την ανάλυση του λόγου των μέσων ενημέρωσης, τις ομάδες εστίασης με δημοσιογράφους και πολίτες και μια έρευνα ερωτηματολογίου, η μελέτη αποκάλυψε ότι τα μέσα ενημέρωσης τόσο στην ελληνοκυπριακή όσο και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο είτε στην ενίσχυση της διαίρεσης είτε, σε σπάνιες περιπτώσεις, στην υποστήριξη των προσπαθειών οικοδόμησης της ειρήνης. Τα ευρήματα καταδεικνύουν ότι ενώ υπάρχουν στιγμές διακοινοτικής συνεργασίας, το

κυρίαρχο αφήγημα και στα δύο περιβάλλοντα των μέσων ενημέρωσης διαιωνίζει σε μεγάλο βαθμό την ιστορική επίρριψη ευθυνών και τις αντίπαλες ταυτότητες.

Η μελέτη υπογραμμίζει τη σημαντική επίδραση των γεγονότων των μέσων ενημέρωσης - τόσο ιστορικών όσο και πολιτικών - στην οικοδόμηση των εθνικών ταυτοτήτων στην Κύπρο. Τόσο τα ελληνοκυπριακά όσο και τα τουρκοκυπριακά ΜΜΕ χαρακτηρίζουν τις κοινότητες τους ως θύματα επιθετικότητας, ενισχύοντας το αίσθημα αλληλεγγύης εντός της ομάδας ενώ τοποθετούν την άλλη κοινότητα είτε ως συνένοχη είτε ως άμεσα υπεύθυνη για τη διαίρεση του νησιού. Ιστορικά γεγονότα, όπως το πραξικόπημα του 1974 και η τουρκική εισβολή, παραμένουν βαθιά ενσωματωμένα στα αφηγήματα των μέσων ενημέρωσης, που παρουσιάζονται με συνέπεια ως καθοριστικές στιγμές που διαμορφώνουν τη συλλογική μνήμη.

Τα ελληνοκυπριακά ΜΜΕ επικεντρώνονται σε μεγάλο βαθμό στο αφήγημα της τουρκικής κατοχής, δίνοντας έμφαση στη συνεχιζόμενη παρουσία τουρκικών στρατευμάτων στο βορρά και παρουσιάζοντας τους Τουρκοκύπριους είτε ως παθητικά υποκείμενα της τουρκικής επιρροής είτε ως ενεργούς συμμετέχοντες στην κατοχή. Τα τουρκοκυπριακά μέσα ενημέρωσης, αντίθετα, τονίζουν το αφήγημα της απελευθέρωσης, παρουσιάζοντας την επέμβαση της Τουρκίας ως απαραίτητη πράξη





για την προστασία των Τουρκοκυπρίων από την ελληνοκυπριακή κυριαρχία. Αυτά τα αντικρουόμενα αφηγήματα δημιουργούν ένα μόνιμο εμπόδιο στη συμφιλίωση, καθώς τα μέσα ενημέρωσης και των δύο κοινοτήτων ενισχύουν τις αντίστοιχες θέσεις τους αντί να ενθαρρύνουν την αμοιβαία κατανόηση.

Οι ομάδες εστίασης με δημοσιογράφους υπογράμμισαν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης κατά την κάλυψη του κυπριακού ζητήματος. Δημοσιογράφοι και από τις δύο κοινότητες ανέφεραν σημαντικές πολιτικές και οικονομικές πιέσεις που περιορίζουν την ικανότητά τους να συμμετάσχουν σε μια ισορροπημένη ή ειρηνική δημοσιογραφία. Στα ελληνοκυπριακά μέσα ενημέρωσης, οι δημοσιογράφοι εξέφρασαν απογοήτευση για τις πολιτικές σύνταξης που συχνά ευθυγραμμίζονται με το κυρίαρχο πολιτικό αφήγημα, καθιστώντας δύσκολη την αμφισβήτηση της απεικόνισης των Τουρκοκυπρίων ως αντιπάλων. Οι Τουρκοκύπριοι δημοσιογράφοι ανέφεραν παρόμοιους περιορισμούς, ιδιαίτερα την επιρροή των τουρκικών πολιτικών συμφερόντων στον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζουν τα γεγονότα των μέσων ενημέρωσης που σχετίζονται με Ελληνοκύπριους.

Και οι δύο ομάδες δημοσιογράφων αναγνώρισαν τη δυνατότητα των μέσων ενημέρωσης να συμβάλλουν στην οικοδόμηση της ειρήνης, ιδιαίτερα μέσω πρακτικών ειρηνευτικής δημοσιογραφίας που δίνουν προτεραιότητα στον διάλογο και την αμοιβαία κατανόηση. Ωστόσο, η πολιτική και οικονομική πραγματικότητα

της παραγωγής των μέσων ενημέρωσης στην Κύπρο περιορίζει τον βαθμό στον οποίο μπορούν να υιοθετηθούν αυτές οι πρακτικές. Η εξάρτηση από την εντυπωσιακή κάλυψη των διχαστικών γεγονότων των μέσων ενημέρωσης, ιδιαίτερα εκείνων που σχετίζονται με ιστορική επίρριψη ευθυνών ή πολιτικές διαπραγματεύσεις, εδραιώνει περαιτέρω τη διαίρεση μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Η έννοια των γεγονότων των μέσων ενημέρωσης ήταν κεντρική στη διερεύνηση αυτής της μελέτης για το πως τα μέσα διαμορφώνουν το αφήγημα των ταυτοτήτων και σύγκρουσης. Τα ιστορικά γεγονότα των μέσων ενημέρωσης, όπως το πραξικόπημα του 1974, χρησιμοποιούνται με συνέπεια τόσο από ελληνοκυπριακά όσο και από τουρκοκυπριακά μέσα ενημέρωσης για να ενισχύσουν το αντίστοιχο αφήγημα του θύματος, συμβάλλοντας σε έναν επίμονο κύκλο διχασμού. Ωστόσο, η μελέτη εντοπίζει επίσης στιγμές όπου τα γεγονότα των μέσων ενημέρωσης—ιδιαίτερα πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις—πρόσφεραν ευκαιρίες για διακοινοτική συνεργασία και διάλογο.

Και οι δύο κοινότητες συνεχίζουν να χρησιμοποιούν ιστορικά γεγονότα των μέσων ενημέρωσης για να στερεοποιήσουν τις εθνικιστικές ταυτότητες, με τα μέσα ενημέρωσης να απεικονίζουν πολιτικές διαπραγματεύσεις, όπως το Σχέδιο Ανάν ή οι συνομιλίες στο Κρανς-Μοντάνα, μέσα από ένα αντιπαραθετικό φακό. Αυτό το πλαίσιο συμβάλλει στη δυσπιστία της κοινής γνώμης για τις προθέσεις της άλλης κοινότητας, όπως αντικατοπτρίζεται

τόσο στις συζητήσεις των ομάδων εστίασης με τους πολίτες όσο και στην έρευνα του ερωτηματολογίου, όπου η πλειοψηφία των ερωτηθέντων εξέφρασε σκεπτικισμό ως προς τη δυνατότητα συμφιλίωσης.

Αντίθετα, πολιτιστικές εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν κοινή συμμετοχή και από τις δύο κοινότητες, όπως κοινά καλλιτεχνικά έργα ή αθλητικές πρωτοβουλίες, μερικές φορές παρουσιάζονται με πιο θετικό πρίσμα. Αυτές οι στιγμές προσφέρουν αναλαμπές μιας πιθανής κοινής κυπριακής ταυτότητας, αν και παραμένουν περιθωριακές σε σύγκριση με το κυρίαρχο αφήγημα διχασμού. Τόσο οι πολίτες όσο και οι δημοσιογράφοι αναγνώρισαν ότι τέτοια γεγονότα θα μπορούσαν να συμβάλουν στη συμφιλίωση, εάν λάμβαναν μεγαλύτερη προσοχή από τα μέσα ενημέρωσης.

Τα δεδομένα της έρευνας και οι συζητήσεις με ομάδες εστίασης με πολίτες αποκάλυψαν ότι η αντίληψη του κοινού για την κάλυψη των μέσων ενημέρωσης παραμένει σε μεγάλο βαθμό επηρεασμένη από την αντιπαλότητα των γεγονότων των μέσων ενημέρωσης. Τόσο οι Ελληνοκύπριοι όσο και οι Τουρκοκύπριοι πολίτες εξέφρασαν δυσπιστία για τον τρόπο με τον οποίο απεικονίζεται η άλλη κοινότητα στα μέσα ενημέρωσης, με την πλειοψηφία να πιστεύει ότι τα δικά τους μέσα ενημέρωσης είναι προκατειλημμένα και δεν παρουσιάζουν ακριβή ή δίκαιη απεικόνιση της άλλης πλευράς.

Η τελική έκθεση του ερευνητικού έργου καταλήγει με συστάσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της κάλυψης του Κυπριακού

προβλήματος από τα μέσα ενημέρωσης, έτσι ώστε να ενισχυθεί η ειρηνική συνύπαρξη. .

Συγκεκριμένα γίνονται οι παρακάτω συστάσεις

*Πρωώθηση της Ειρηνευτικής Δημοσιογραφίας:* με βάση τα ευρήματα της έρευνας υποστηρίζουμε ότι οι οργανισμοί των μέσων ενημέρωσης και στις δύο κοινότητες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να υιοθετούν πρακτικές ειρηνευτικής δημοσιογραφίας που δίνουν προτεραιότητα στην ισορροπημένη δημοσιογραφία, την αμοιβαία κατανόηση και την εξερεύνηση κοινών σημείων μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η εκπαίδευση και η υποστήριξη των δημοσιογράφων στην ειρηνευτική δημοσιογραφία θα μπορούσε να βοηθήσει να μετατοπιστεί η εστίαση από τις συγκρούσεις στη συνεργασία.

*Διακοινοτικές πρωτοβουλίες μέσω ενημέρωσης:* προτείνουμε να υποστηριχθούν και να επεκταθούν κοινές δράσεις μέσω ενημέρωσης που περιλαμβάνουν δημοσιογράφους και από τις δύο κοινότητες, καθώς αυτές οι πρωτοβουλίες μπορούν να βοηθήσουν στην προώθηση του διακοινοτικού διαλόγου, να αμφισβητήσουν τα παγιωμένα στερεότυπα και να δημιουργήσουν χώρο για αφηγήματα που δίνουν έμφαση στη συμφιλίωση.

*Μεγαλύτερη προσοχή των μέσων ενημέρωσης σε πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις:* Τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να δίνουν μεγαλύτερη προσοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και γεγονότα των μέσων





ενημέρωσης που συγκεντρώνουν μέλη και των δύο κοινοτήτων. Αναδεικνύοντας την κοινή πολιτιστική κληρονομιά, την καθημερινή ζωή και τη συνεργασία, τα μέσα ενημέρωσης μπορούν να συμβάλουν σε μια ευρύτερη δημόσια αντίληψη της συνύπαρξης μεταξύ όλων των Κυπρίων και όχι μόνο.

*Εκστρατείες για τον εγγραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας:* Οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού με στόχο τη βελτίωση του εγγραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους πολίτες να ασχοληθούν κριτικά με το αφήγημα των μέσων ενημέρωσης και να αναγνωρίσουν την προκατάληψη στην κάλυψη γεγονότων που σχετίζονται με συγκρούσεις. Πιστεύουμε ότι η ενθάρρυνση της κριτικής στην κατανάλωση των μέσων ενημέρωσης μπορεί να προωθήσει μια πιο βαθιά κατανόηση της άλλης κοινότητας. Ιδιαίτερη σημασία έχει η προώθηση αφηγημάτων που στηρίζονται στον αμοιβαίο

σεβασμό και τη συνεργασία, παρουσιάζοντας την κυπριακή ταυτότητα ως μια πολυδιάστατη έννοια που υπερβαίνει τις εθνοτικές διαφορές και υπογραμμίζει τα κοινά σημεία και την ανάγκη για συμβίωση. Η έκθεση τονίζει πως τα μέσα ενημέρωσης μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία συμφιλίωσης, εφόσον εστιάσουν σε αφηγήματα που ενθαρρύνουν τη συνεργασία και τη συνύπαρξη, αντί να ανατροφοδοτούν τον διχασμό και την καχυποψία.

Συμπερασματικά, ενώ τα μέσα ενημέρωσης στην Κύπρο έπαιξαν ιστορικά ρόλο στην εμφάνιση των διχασμών, υπάρχει δυνατότητα να λειτουργήσουν ως καταλύτες για την ειρηνική συνύπαρξη. Αυτή η μελέτη έδειξε ότι με την υιοθέτηση πιο περιεκτικών και ισορροπημένων πρακτικών κάλυψης των γεγονότων, τα μέσα ενημέρωσης μπορούν να συμβάλουν στην οικοδόμηση ενός πιο ειρηνικού μέλλοντος για την Κύπρο.

